

ПРИКАЗ

25.04.2022

г.Казань

БОЕРЫК

№ 306

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмүн итү һәм социаль яклау министрлышының 2014 елның 17 ноябрендәге 628 номерлы боерыгы белән расланган «Пенсияләре «Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерациясендә дәүләт пенсия тәэмүннаты турында» федераль законнар нигезендә билгеләнгән, Татарстан Республикасында яшәүче, Россия Федерациясенең һәм (яки) Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокуки булмаган пенсионерларга, 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житкән гражданнарга, 2018 елның 31 декабренә күрсәтелгән федераль законнар күздә тоткан пенсия билгеләү шартларына туры килә торган, ләкин 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житмәгән гражданнарга юлда йөрүгә айлык акчалата түләү билгеләү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына үзгәрешләр кертү хакында

Халыкка социаль яклау өлкәсендә дәүләт хезмәте күрсәтү эшен камилләштерү максатларында б о е р ы к б и р ә м:

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмүн итү һәм социаль яклау министрлышының «Пенсияләре «Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерациясендә дәүләт

пенсия тәэминаты турында» федераль законнар нигезендә билгеләнгән, Татарстан Республикасында яшәүче, Россия Федерациясенең һәм (яки) Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокукуы булмаган пенсионерларга, 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житкән гражданнарга, 2018 елның 31 декабренә курсәтелгән федераль законнар күздә totkan пенсия билгеләү шартларына туры килә торган, ләкин 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житмәгән гражданнарга юлда йөрүгә айлык акчалата түләү билгеләү буенча дәүләт хезмәте курсәтүнең административ регламентын раслау турында» 2014 елның 17 ноябрендәге 628 номерлы (Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының 07.06.2016 №317, 11.07.2016 №395, 28.11.2016 №668, 08.06.2017 №349, 15.05.2018 №367, 24.09.2018 №897, 21.02.2019 №129, 19.04.2019 №285, 10.09.2019 №688, 14.11.2019 №1007, 05.02.2020 №65, 08.05.2020 №289, 14.07.2020 №515, 28.10.2020 №764, 30.03.2021 №171, 21.05.2021 №331, 17.08.2021 №591, 27.10.2021 №791 боерыклары нигезендә кертелгән үзгәрешләре белән) боерыгы белән расланган «Пенсияләре «Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерацияндә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерацияндә дәүләт пенсия тәэминаты турында» федераль законнар нигезендә билгеләнгән, Татарстан Республикасында яшәүче, Россия Федерациясенең һәм (яки) Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокукуы булмаган пенсионерларга, 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житкән гражданнарга, 2018 елның 31 декабренә курсәтелгән федераль законнар күздә totkan пенсия билгеләү шартларына туры килә торган, ләкин 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житмәгән гражданнарга юлда йөрүгә айлык акчалата түләү билгеләү буенча дәүләт хезмәте курсәтүнең административ регламентына кертелә торган, кушымтада бирелгән үзгәрешләрне расларга.

Министр

Э.Э. Зарипова

Татарстан Республикасы
Хезмәт, халыкны эш белән
тәэммин иту һәм социаль яклау
министрлыгының 25.04.2022
№306 боерыгы белән
расланды

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэммин иту һәм социаль яклау министрлыгының «Пенсияләре «Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерациясендә дәүләт пенсия тәэминаты турында» федераль законнар нигезендә билгеләнгән, Татарстан Республикасында яшәүче, Россия Федерациясенең һәм (яки) Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокуку булмаган пенсионерларга, 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житкән гражданнарга, 2018 елның 31 декабренә күрсәтелгән федераль законнар күздә тоткан пенсия билгеләү шартларына туры килә торган, ләкин 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житмәгән гражданнарга юлда йөругә айлык акчалата түләү билгеләү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентын раслау турында» 2014 елның 17 ноябрендәге 628 номерлы боерыгы белән расланган «Пенсияләре «Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерациясендә дәүләт пенсия тәэминаты турында» федераль законнар нигезендә билгеләнгән, Татарстан Республикасында яшәүче, Россия Федерациясенең һәм (яки) Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокуку булмаган пенсионерларга, 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житкән гражданнарга, 2018 елның 31 декабренә күрсәтелгән федераль законнар күздә тоткан пенсия билгеләү шартларына туры килә торган, ләкин 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житмәгән гражданнарга юлда йөругә айлык акчалата түләү билгеләү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына кертелә торган үзгәрешләр

1 бүлектә:

1.4-1.6 пунктларын үз көчен югалткан дип танырга;

түбәндәге эчтәлекле 1.7 пункт өстәргә:

«1.7. Дәүләт хезмәте күрсәткәндә (мәрәжәгать итүчегә дәүләт хезмәте күрсәтү варианты нигезендә дәүләт хезмәтен күрсәтүче орган үткәрә торган анкета нәтиҗәсендә билгеләнгән мәрәжәгать итүченең тиешле билгеләренә туры килә торган дәүләт хезмәте күрсәтү) профильне яңасына үзгәрту үткәрелми.»;

2 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Дәүләт хезмәте күрсәту стандарты

2.1. Күрсәтелә торган дәүләт хезмәте атамасы

«Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре

турында» һәм «Россия Федерациясендә дәүләт пенсия тәэминаты турында» федераль законнар нигезендә билгеләнеп, Татарстан Республикасында яшәүче, Россия Федерациясе һәм (яки) Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокуки булмаган, Россия Федерациясенең һәм (яки) Татарстан Республикасының бүтән норматив хокукий актлары буенча социаль ярдәм чараларына хокуки булмаган пенсионерларга, 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житкән гражданнарга, 2018 елның 31 декабренә күрсәтелгән федераль законнар күздә тоткан пенсия билгеләү шартларына туры килә торган, ләкин 60 һәм 55 яшенә (тиешенчә ир-атлар һәм хатын-кызлар) житмәгән гражданнарга юлга айлық акчалата түләү билгеләү.

2.2. Дәүләт хезмәте күрсәтүче органның исеме

2.2.1. Дәүләт хезмәте «Республикасы матди ярдәм (компенсация түләүләре) үзәге» дәүләт казна учреждениесе (алга таба – Үзәк) тарафыннан мөрәжәгать итүченең яшәгән урыны буенча Татарстан Республикасы муниципаль районында яисә шәһәр округында Үзәк бүлекчәсендә (алга таба – Үзәк бүлекчәсе) күрсәтелә. Үзәккә карата гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклай министрлыгы гамәлгә ашыра.

2.2.2. Дәүләт хезмәте күрсәтү, дәүләт хезмәте күрсәтүгә гариза тапшыруны да кертеп, күпфункцияле үзәктә (алга таба – КФҮ), КФҮ ерактагы эш урыннарында гамәлгә ашырылмый.

2.3. Дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсе

2.3.1. Юлга айлык акчалата түләү билгеләү (билгеләүдән баш тарту) турында карап (әлеге Регламентка 3 нче кушымта нигезендәге форма буенча) дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсе булып тора.

Дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсе «Татарстан Республикасы халкының социаль регистры» дәүләт мәгълүмат системасында теркәлә.

2.3.2. Дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсе аны алу буенча сайланган ысул белән мөрәжәгать итүчегә бирелә (җибәрелә):

язмача формада мөрәжәгать итүчегә шәхсән яисә почта аша;

электрон документ формасында электрон почта һәм (яки) мөрәжәгать итүченең «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталы» дәүләт мәгълүмат системасындагы (алга таба – Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталы), Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең бердәм порталындагы (алга таба – Бердәм портал) шәхси кабинетына җибәреп;

юлга айлык акчалата түләү билгеләү (билгеләүдән баш тарту) турында кабул ителгән карап турында белдерү телефонга смс-хәбәр итеп җибәрелергә мөмкин.

2.4. Дәүләт хезмәтен күрсәтү вакыты

2.4.1. Юлда йөрүгә айлык акчалата түләү билгеләү түрында (билгеләүдән баш тарту түрында) карап кабул итү гаризаны һәм әлеге Регламентның 2.6 пунктында күрсәтелгән документларны теркәгән көннән башлап ун эш көне эчендә гамәлгә ашырыла.

Юлга айлык акчалата түләү билгеләү яисә билгеләүдән баш тарту түрында карап кабул итү срокы, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында соратып алына торган мәгълүматлар килмәгән очракта, 20 эш көненә озайтыла.

2.4.2. Россия Федерациясе законнарында дәүләт хезмәте күрсәтүне туктатып тору мөмкинлеге каралмаган.

2.4.3. Мөрәҗәгать итүчегә юлда йөрүгә айлык акчалата түләү билгеләү (билгеләүдән баш тарту) түрында хәбәр итү юлда йөрүгә айлык акчалата түләү билгеләү (билгеләүдән баш тарту) түрында карап кабул ителгән көнне гамәлгә ашырыла.

2.4.4. Дәүләт хезмәте күрсәтүнең нәтижәсен бирү (жибәрү) юлга айлык акчалата түләү билгеләү (билгеләүдән баш тарту) түрында карап кабул ителгән көнне гамәлгә ашырыла.

2.4.5. Мөрәҗәгать итүче дәүләт хезмәте күрсәтү нәтижәсе артыннан мөрәҗәгать иткән очракта, юлга айлык акчалата түләүне билгеләү (билгеләүдән баш тарту) түрында карап мөрәҗәгать итүчегә ул мөрәҗәгать иткән көндә тапшырыла.

2.5. Дәүләт хезмәте күрсәтү өчен хокукий нигезләр

Бердәм порталда, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең бердәм порталында урнаштырылган:

дәүләт хезмәте күрсәтүне жайга салучы норматив хокукий актлар исемлеге;

дәүләт хезмәте күрсәтүне тикшереп тору өчен жаваплы органнар (учреждениеләр) һәм вазыйфаи затлар түрында белешмәләр;

Үзәк бүлекчәсе, шулай ук аларның вазыйфаи затлары, дәүләт граждан хезмәткәрләре, хезмәткәрләре карапларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибе түрында мәгълүмат.

2.6. Дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәkle документларның тулы исемлеге

2.6.1. Мөрәҗәгать итүче тарафыннан шәхсән тапшырыла торган, дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәkle документлар:

1) социаль түләүләр алу өчен федераль законнар нигезендә банкта яисә башка кредит оешмасында ачылган шәхси счет реквизитларын күрсәтеп гариза:

әлеге Регламентка 1 нче күшымта нигезендә кәгазьдә документ формасында;

Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталы һәм Бердәм портал аша мөрәҗәгать иткәндә, электрон формада (Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталында һәм Бердәм порталда, гаризаны нинди дә булса башка төрле формада өстәмә тапшыру зарурлығыннан башка гына) интерактив форманы тутыру юлы белән), әлеге пункт таләпләре нигезендә имзалап;

2) Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында хокуклары теркәлмәгән, мөрәжәгать итүченең милеге булып торган күчемсез мөлкәт объектларына хокук билгели торган документларның күчермәләре;

3) мөрәжәгать итүчедә законнар нигезендә мөрәжәгать итүче белән бергә яшәү мөмкинлеген бирми торган, Россия Федерациясе Торак кодексының 51 статьясындагы 1 өлешенең 4 пунктында каралган исемлектә күрсәтелгән хроник авыруның катлаулы формасы булуы турында белешмә;

4) «Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясенә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерациясенә дәүләт пенсия тәэминаты турында» федераль законнарда каралган пенсия билгеләү шартларына туры килү-килмәү турында Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча булегеннән белешмә (әлеге федераль законнарда каралган пенсия билгеләү шартларына туры килә торган гражданнар өчен 2018 елның 31 декабренә);

5) чит дәүләтнең компетентлы органы тарафыннан бирелгән баланың тууын дәүләт теркәвенә алу турындагы таныклык күчермәсе һәм аның нотариаль яктан расланган рус теленә тәржемә күчермәсе;

6) юлга айлык акчалата туләү билгеләү өчен гариза ышанычлы зат тарафыннан тапшырыла торган очракта, ышаныч кәгазенең күчермәсе;

7) 23 яштән кечерәк мөрәжәгать итүче урта һөнәри һәм югары белем бирү оешмасында көндезге уку формасы буенча укыган очракта, аның стипендия алмау факты турында документ күчермәсе;

8) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында халыкның аерым категорияләренә акчалата туләүләр, пособиеләр, субсидияләр һәм стипендияләр бирү тәртибе турында нигезләмә раслау хакында» 2004 елның 17 декабрендәге 542 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасында халыкның аерым категорияләренә акчалата туләүләр, пособиеләр, субсидияләр һәм стипендияләр бирү тәртибе турында нигезләмә (алга таба – 542 номерлы нигезләмә) күшүмтасының 1 пунктындагы өченче абзацта һәм 2 пунктының бишенче һәм тугызынчы абзацларында күрсәтелгән керемнәрне раслый торган документлар (әлеге документлар булган очракта).

Гариза һәм аңа теркәлә торган документлар мөрәжәгать итүче тарафыннан түбәндәге ысууларның берсе буенча тапшырыла (җибәрелә) ала:

Үзәк бүлекчәсенә яисә почта аша кәгазьдә;

Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталында, Бердәм порталда шәхси кабинет аша гариза формасын тутыру юлы белән Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталы, Бердәм портал аша электрон формада;

гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрләре, шул исәптән «Интернет» чөлтәре аша.

Документлар һәм белешмәләр мөрәжәгать итүче тарафыннан тиешле оешмалардан – турыдан-туры, шул исәптән, мондый мөмкинлек булган очракта, электрон рәвештә дә алына.

Мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткәндә шәхесен таныклаучы документны күрсәтә.

Законлы вәкилләр (законнарда каралган очракларда) яисә мөрәжәгать итүче

тарафыннан вәкаләт бирелгән затлар мөрәҗәгать итүче мәнфәгатьләрендә эш итүләрен раслый торган документны күрсәтә.

Мөрәҗәгать итүченең законлы вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган, юридик зат тарафыннан бирелгән документ документны биргән вәкаләtle затның көчәйтеген квалификацияле электрон имzasы белән имзаланган булырга тиеш.

Мөрәҗәгать итүченең законлы вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган, шәхси эшкуар тарафыннан бирелгән документ шәхси эшкуарның көчәйтеген квалификацияле электрон имzasы белән имзаланган булырга тиеш.

Мөрәҗәгать итүченең законлы вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган, нотариус тарафыннан бирелгән документ нотариусның көчәйтеген квалификацияле электрон имzasы белән имзаланган булырга тиеш. Башка очракларда – гади электрон имза белән имзаланган булырга тиеш.

Гаризаны Татарстан Республикасы дәүләт hәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталы, Бердәм портал аша жибәргән очракта, мөрәҗәгать итүченең яки аның законлы вәкиленең шәхесен таныклаучы документта булган белешмәләр Электрон формада дәүләт hәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торган инфраструктурада идентификация hәм аутентификация бердәм системасындагы (алга таба – ИАБС) исәпкә алу языны раслаганды тикшерелә.

Документларның күчермәләре законнарда билгеләнгән тәртиптә таныкланмаган булса, төп нөсхәләре белән бергә тапшырыла, алар төп нөсхәләрен күрсәтеп тапшырыла hәм Узәк бүлекчәсе хезмәткәре тарафыннан таныклана.

Дәүләт хезмәте күрсәтүдән файдалану буенча гариза бланкын мөрәҗәгать итүче Узәк бүлекчәсенә шәхсән мөрәҗәгать иткәндә алырга мөмкин. Гариза кәгазенең электрон формасы Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэммин итү hәм социаль яклау министрлыгының рәсми сайтында урнаштырылган.

Гаризаны шулай ук Узәк бүлекчәсендә белгеч шәхсән кабул иткәндә электрон рәвештә тутырырга мөмкин, аны мөрәҗәгать итүче, электрон рәвештә укыла торган имзадан файдаланып, имзалый.

Гаризаны почта аша жибәргәндә аңа теркәлә торган документларның күчермәләре (шәхесне таныклый торган документ күчермәсеннән кала) Россия Федерациясе законнары нигезендә таныкланган булырга тиеш.

Гаризаны hәм кирәkle документларны гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре, шул исәптән «Интернет» чөлтәре аша да жибәргән очракта, гариза hәм электрон документ формасындагы документларның күчермәләре «Электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба – 63-ФЗ номерлы федераль закон) hәм «Дәүләт hәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы федераль закон таләпләре нигезендә имзаланырга (расланган булырга) тиеш.

Мөрәҗәгать итүче гаризаны hәм кирәkle документларны Татарстан Республикасы дәүләт hәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталы, Бердәм портал аша жибәргән очракта, гаризаны гади электрон имза белән имзалый.

Гади электрон имзаны алу өчен, мөрәҗәгать итүчегә ИАБС системасында теркәлү (аутентификация) процедурасын узарга, шулай ук стандарттан ким

булмаган дәрәжәгә кадәр исәпкә алу языны расларга кирәк.

2.6.2. Ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алына торған документлар (белешмәләр):

«Иминият пенсияләре турында», «Россия Федерациясендә хезмәт пенсияләре турында» һәм «Россия Федерациясендә дәүләт пенсиясе белән тәэмин итү турында» федераль законнар нигезендә пенсия билгеләү хакында;

күчемсез мөлкәт булуы турында;

транспорт чаралары, үзйөрешле транспорт чаралары һәм башка төр техникасы булуы турында;

билгеләнгән тәртиптә торак урынын яшәү өчен яраксыз дип тану турында;

төрләренең исемлеге 542 номерлы нигезләмә күшымтасында күрсәтелгән керемнәр турында;

бала тууны дәүләт теркәвенә алу турында;

ата-ана хокукуннан мәхрүм ителү турында;

баланы гайләгә тәрбиягә тапшыру турында;

опека (попечительлек) билгеләнүе турында;

шәхси счетның иминият номеры турында;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар һәм жыемнар буенча бурычлар булмавы турында;

яшәү урыны буенча мөрәжәгать итүченең теркәлүенең чын булуын раслау турында;

үлем турында;

өйләнешү (аерылышу) турында;

паспортның чынлыгы турында.

Мөрәжәгать итүче югарыда аталган белешмәләрне раслый торған документларны үз инициативасы белән дә тапшырырга хокуклы.

Әлеге документлар (белешмәләр) мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле оешмалардан алышырга мөмкин, шул исәптән, мондый мөмкинлек булганда, электрон формада да, һәм әлеге Регламентның 2.6 пунктында күрсәтелгән документларны тапшыру өчен әлеге Регламентта каралган тәртиптә тапшырылырга мөмкин.

2.7. Дәүләт хезмәте күрсәтү өчен зарури документларны кабул итүдән баш тарту нигезләренең тулы исемлеге

2.7.1. Документларны кабул итүдән баш тарту нигезләре:

документларда билгеләнгән тәртиптә таныкланмаган бетерелгән, өстәп язылган урыннар, сыйылган сүзләр һәм төзәтмәләр булуы;

мөрәжәгать итүченең яшәү урыны буенча булмаган Узәк бүлекчәсенә мөрәжәгать итүе;

хезмәт күрсәтү турындагы гаризаның һәм хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларның билгеләнгән таләпләрне бозып, электрон формада тапшырылуы;

хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларның тулы булмаган комплект белән тапшырылуы;

тапшырылган документларның дәүләт хезмәте күрсәтүне сорап мөрәжәгать итү

вакытына көчен югалтуы (шәхесне таныкلىй торган документ, мөрәжәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен таныкلىй торган документ, – дәүләт хезмәте күрсәтүне сорап әлеге зат мөрәжәгать иткән очракта);

документларда дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәклे документларда булган белешмәләрне тулы күләмендә файдалану мөмкинлеген бирми торган бозык урыннар булган очракта;

63-ФЗ номерлы федераль законның 11 статьясында билгеләнгән квалификацияле электрон имзаның чынлыгын тану шартларының үтәлмәве.

2.7.2. Дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәкле гариза һәм документлар Бердәм порталда, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталында, Министрлыкның рәсми сайтында урнаштырылган, дәүләт хезмәте күрсәтү сроклары һәм тәртибе турындагы мәгълүматка туры китереп тапшырылган булса, гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәкле башка документларны кабул итүдән баш тарту тыела.

2.8. Дәүләт хезмәте күрсәтүне туктатып тору яки дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге

2.8.1. Дәүләт хезмәте күрсәтүне туктатып тору өчен нигезләр каралмаган.

2.8.2. Дәүләт хезмәтен күрсәтүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

гариза һәм документлар белән әлеге Регламентның 1.2 пунктында күрсәтелмәгән затның мөрәжәгать итүе;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар һәм жыемнар буенча бурыйчлар булуы;

гражданинның тулы булмаган һәм (яки) дөрес булмаган мәгълүматларны тапшыруы;

мөрәжәгать итүчедә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында халыкның аерым категорияләренә акчалата түләүләр, пособиеләр, субсидияләр һәм стипендияләр бирү тәртибя турында нигезләмә раслау турында» 2004 елның 17 декабрендәге 542 номерлы карапы белән расланган Татарстан Республикасында халыкның аерым категорияләренә акчалата түләүләр, пособиеләр, субсидияләр һәм стипендияләр бирү тәртибя турында нигезләмәгә (алга таба – 542 номерлы нигезләмә) күшымтада төрләренең исемлеге күрсәтелгән керемнәрнең булмавы, гомуми белем бирү, урта һөнәри белем бирү һәм югары белем бирү оешмаларында көндөзге бүлектә укий торган, 23 яштән кечерәк булган мөрәжәгать итүчеләрдән тыш;

мөрәжәгать итүченең уртача айлык кереме 20 000 сумнан артып киткән очракта;

мөрәжәгать итүченең мөлкәти тәэммин ителеш дәрәҗәсенең «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» 2004 елның 8 декабрендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына күшымтаның «а» - «г», «е», «ж» пунктларында билгеләнгән мөлкәти тәэммин ителеш дәрәҗәсеннән артып китүе;

ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алынган мәгълүматларга каршы килә торган мәгълүматларның һәм (яки) документларның тапшырылуы.

2.8.3. Әгәр дәүләт хезмәте күрсәтү түрында гариза дәүләт хезмәте күрсәту сроклары һәм тәртибе түрында Бердәм порталда, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталында, Министрлыкның рәсми сайтында бастырып чыгарылган мәгълүмат нигезендә тапшырылган булса, дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту тыела.

2.9. Дәүләт хезмәте күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән алына торган түләү күләме һәм аны алу ысууллары

Дәүләт хезмәте түләүсез нигездә күрсәтелә.

2.10. Дәүләт хезмәте күрсәтү түрындагы рәсми мөрәжәгатьне тапшырганда яисә мондый хезмәтләр күрсәтү нәтижәләрен алганда чират көтүнең максималь вакыты

2.10.1. Дәүләт хезмәте күрсәтү түрында гариза тапшырганда һәм мондый хезмәтләр күрсәтү нәтижәсен алганда чират көтүнең максималь вакыты – 15 минуттан артык түгел.

2.10.2. Мөрәжәгать итүчеләрнең аерым категорияләре өчен чират билгеләнмәгән.

2.11. Мөрәжәгать итүченең дәүләт хезмәте күрсәтү түрында мөрәжәгатен теркәүгә алу чоры

2.11.1. Гариза һәм документлар кергән вакыттан башлап бер көн эчендә.

2.11.2. Ял (бәйрәм) көнендә электрон рәвештә килгән гариза ял (бәйрәм) көненнән соң килүче эш көнендә теркәлә.

2.12. Дәүләт хезмәтләре күрсәтелә торган биналарга карата таләпләр

2.12.1. Дәүләт хезмәте күрсәтү янгынга каршы система һәм янгын сүндерү системасы, документларны рәсмиләштерү өчен кирәkle мебель, мәгълүмат стендлары белән тәэммин ителгән биналарда гамәлгә ашырыла.

2.12.2. Дәүләт хезмәте күрсәтү түрында визуаль, текстлы һәм мультимедияле мәгълүмат мөрәжәгать итүчеләр өчен уңайлы урыннарда, шул исәптән инвалидларның чикләнгән мөмкинлекләрен исәпкә алыш, урнаштырыла. Көтү залларында (бүлмәләрдә) дәүләт хезмәте күрсәтү түрында мәгълүматлар, шулай ук аларны тутыру үрнәкләре белән дәүләт хезмәте күрсәтү түрында гариза үрнәкләре урнаштырылган мәгълүмат стендлары урнаштырыла.

2.12.3. Инвалидларга дәүләт хезмәте күрсәтелә торган объектларда (алга таба – объект) законнар һәм башка норматив хокукий актларда билгеләнгән таләпләргә туры китереп, түбәндәге уңайлы шартлар тудырыла:

а) объектларга каршылыксыз керү һәм чыгу мөмкинлеге;

б) дәүләт хезмәте күрсәтелә торган урынга утеп керү максатларында, шул исәптән дәүләт хезмәте күрсәтә торган объект хезмәткәрләре, ассистив һәм ярдәмче технологияләр, шулай ук алмаштырыла торган кресло-коляска ярдәмендә дә, объект

территориясе буенча мөстәкыйль хәрәкәт итү мөмкинлеге;

в) объектка керә торган урында транспорт чарасына утыру һәм аннан төшү мөмкинлеге, шул исәптән кресло-коляска кулланып һәм, кирәк булганда, хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләр ярдәмендә дә;

г) күрү һәм мөстәкыйль хәрәкәт итү буенча тотрыклы житешсезлекләре булган инвалидларга объект территориясе буйлап хәрәкәт итәргә булышу;

д) инвалидка объектка кергәндә һәм аннан чыкканда ярдәм итү, инвалидка жәмәгать транспортының үңайлы маршрутлары турында мәгълүмат бирү;

е) инвалидларның объекттан һәм дәүләт хезмәтеннән каршылыксыз файдалана алуын тәэммин итү өчен, алар яшәешендәге чикләуләрне исәпкә алыш, кирәkle мәгълүмат чараларын тиешенчә урнаштыру, шул исәптән дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен кирәkle тавышлы һәм күрсәтмә мәгълүматларны, шулай ук язуларны, тамгаларны һәм текстлы башка тәрле һәм Брайльнең рельефлы-нокталы хәрефләре белән һәм контраст фонда башкарылган тамгалардан график мәгълүматны кабатлау;

ж) Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының «Суқырларны йөртүче этнең маҳсус өйрәтелгән булын раслаучы документ рәвешен һәм аны бирү тәртибен раслау турында» 2015 елның 22 июнендәге 386н номерлы боерыгы белән расланган рәвештә һәм тәртиптә бирелә торган һәм аның маҳсус рәвештә өйрәтелгән булын раслаучы документы булган очракта, объектка озата йөри торган этне керту.

2.12.4. Инвалидларга законнарда һәм башка норматив хокукий актларда билгеләнгән таләпләргә туры китереп, дәүләт хезмәтеннән файдалану алу мөмкинлеге бирү өчен түбәндәгә үңайлы шартлар тудырыла:

а) инвалидларга дәүләт хезмәте күрсәтү қагыйдәләре турында, шул исәптән дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү турында, дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен кирәkle башка гамәлләрне башкару турында кирәkle ярдәмне күрсәтү;

б) ишетү буенча инвалидларга, кирәк булганда, рус ишарә теленнән файдаланып, сурдотәржемәчене, тифлосурдотәржемәчене объектка кертүне дә исәпкә алыш, дәүләт хезмәте күрсәтү;

в) инвалидларга башка затлар белән бертигез рәвештә дәүләт хезмәтеннән файдалану өчен комачау иткән каршылыкларны бетерүдә кирәkle башка ярдәмне күрсәтү;

г) дәүләт хезмәте күрсәтү тәртибе турында (шул исәптән мәгълүмат стендында да) Брайльнең рельефлы-нокталы хәрефләре белән һәм контрастлы фонда башкарылган документлар, белдерүләр, күрсәтмә аңлатмалар күчермәләренен, шулай ук регистратурада аудиоконтур булуы.

2.12.5. 2016 елның 1 июленнән соң реконструкция, модернизация үткән, файдалануга тапшырылган объектларга һәм чараларга карата дәүләт хезмәте күрсәтелә торган объектларның инвалидлар өчен үтемлелеген тәэммин итү өлешендәгә таләпләр.

2.13. Дәүләт хезмәте күрсәтүнен мөмкинлекле һәм сыйфатлы булу күрсәткечләре

2.13.1. Дәүләт хезмәте күрсәтүнен сыйфатлы булу күрсәткечләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

документларны кабул итү һәм карау чорларының саклануы;

дәүләт хезмәте күрсәту нәтижәсен алу чорының саклануы;

Үзәк бүлекчәсе белгечләре тарафыннан әлеге Регламент бозылуға карата прецедентларның (нигезләнгән шикаятьләрнең) булмавы.

2.13.2. мөрәҗәгать итүченең Үзәк бүлекчәсе белгечләре белән үзара хезмәттәшлеге:

дәүләт хезмәте күрсәту өчен зарури документларны түрыдан-туры тапшырганда – бер мәртәбәдән артык түгел (консультацияләрне исәпкә алмыйча);

Дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларны Татарстан Республикасы Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталы, Бердәм портал аша жибәргән очракта, түрыдан-туры бәйләнеш таләп ителми.

2.13.3. Дәүләт хезмәтенең һәркемгә күрсәтелә алырлык булуы күрсәткечләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

дәүләт хезмәте күрсәтелә торган биналарның инвалидлар өчен үтемле булуы;

инвалидларга биналарның инвалидлар өчен файдалана алырлык булуын тәэмин итүгә бәйле булмаган, аларга башка затлар белән тигез дәрәҗәдә хезмәтләрдән файдалануга комачаулык торган башка каршылыкларны жинүдә ярдәм күрсәтү;

Үзәк бүлекләре бүлмәләренең жәмәгать транспортыннан файдалану зонасында урнашуы;

кирәkle санда белгечләр, шулай ук мөрәҗәгать итүчеләрдән документлар кабул итү гамәлгә ашырыла торган урыннар булуы;

мәгълүмат стендларында, «Интернет» чeltәрендә, Министрлыкның рәсми сайтында дәүләт хезмәте күрсәту ысуллары, тәртибе, вакытлары турында тулы мәгълүмат булуы;

гаризаны электрон рәвештә тапшыру мөмкинлеге;

дәүләт хезмәте күрсәту нәтижәләрен мөрәҗәгать итүче тарафыннан Татарстан Республикасы Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталында, Бердәм порталдагы шәхси кабинет аша алу мөмкинлеге.

2.13.4. Дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә мөрәҗәгать итүченең Үзәк бүлекчәсе белгече белән бер мәртәбә бәйләнешкә керү вакыты 15 минуттан артмый.

2.13.5. Дәүләт хезмәте күрсәту барышы турында мәгълүмат мөрәҗәгать итүче тарафыннан Министрлыкның рәсми сайтыннан, Бердәм порталдан, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталыннан алышырга мөмкин.

Экстерриториаль принцип буенча һәм комплекслы мөрәҗәгать составында дәүләт хезмәте күрсәтелми.

2.14. Дәүләт хезмәте күрсәтүгә башка таләпләр, шул исәптән: құпфункцияле үзәкләрдә дәүләт хезмәте күрсәтүнен үзенчәлекләрен һәм электрон формада дәүләт хезмәте күрсәту үзенчәлекләрен исәпкә ала торган; Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә дәүләт хезмәте турында белешмәләр бирү турында

2.14.1. КФУ аша дәүләт хезмәте күрсәтүгә гариза бирүне дә кертеп, дәүләт

хезмәте күрсәту КФУ, КФУнең ерактагы эш урыннарында гамәлгә ашырылмый.

2.14.2. Дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләр күрсәту таләп ителми.

2.14.3. Дәүләт хезмәте күрсәткәндә кулланыла:

«Татарстан Республикасы халкының социаль регистры» дәүләт мәгълүмат системасы;

«Ведомствоара электрон хезмәттәшлекнен бердәм системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы.

2.14.4. Дәүләт хезмәте күрсәту тәртибе турында мәгълүмат Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә урнаштырыла.

2.14.5. Электрон формада дәүләт хезмәте күрсәткәндә мөрәжәгать итүче хокуклы:

а) дәүләт хезмәте күрсәту тәртибе һәм сроклары турында Бердәм порталда һәм Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталында урнаштырылган мәгълүматны алырга;

б) дәүләт хезмәте күрсәту турындагы гаризаны һәм дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle башка документларны, шул исәптән электрон үрнәкләре элегрәк 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясының 1 өлешендәге 7² пункты нигезендә таныкланган документларны һәм мәгълүматны Бердәм порталдан, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталыннан файдаланып тапшырырга;

в) электрон формада тапшырылган дәүләт хезмәте күрсәту турындагы гаризаларны үтәү барышы турында белешмәләр алырга;

г) Бердәм портал, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша дәүләт хезмәте күрсәтүнең сыйфатын бәяләргә;

д) дәүләт хезмәте күрсәту нәтиҗәсен электрон документ формасында алырга;

е) Бердәм портал, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталы, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтелә торган органнар, аларның вазыйфаи затлары, дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә кабул ителгән каарларга һәм кылынган гамәлләргә (гамәл кылмауга) судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү процессын тәэммин итә торган федераль дәүләт мәгълүмат системасы порталы ярдәмендә Үзәк бүлекчәсе, Үзәк, шулай ук аның вазыйфаи затлары, дәүләт хезмәткәрләре каарына һәм гамәленә (гамәл кылмавына) шикаять бирергә.

2.14.6. Гаризаны формалаштыру, гаризаны өстәмә рәвештә нинди дә булса башка формада тапшыру зарурлығыннан тыш, Бердәм порталда, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталында гаризаның электрон формасын тутыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Бу очракта мөрәжәгать итүче яки аның законлы вәкиле Бердәм порталда, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталында ИАБС системасында исәпкә алыну языун раслау юлы белән авторизация уза, электрон рәвештә интерактив формадан файдаланып, дәүләт хезмәте күрсәту турындагы гаризаны тутыра.

Дәүләт хезмәте күрсәту турында тутырылган гариза, дәүләт хезмәте күрсәту өчен кирәkle документларның электрон рәвешләрен теркәп, мөрәжәгать итүче тарафыннан Үзәк бүлекчәсенә жибәрелә. ИАБС системасында авторизацияләнгән

очракта, дәүләт хезмәте күрсәту түрүнде гариза мөрәжәгать итүченен, гаризаны имзалау өчен вәкаләтле мөрәжәгать итүче вәкиленен гади электрон имzasы белән имзаланган дип санала.

Гариза Бердәм портал, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталы аша жибәрелгән очракта, әлеге Регламентның 2.3 пунктында күрсәтелгән дәүләт хезмәте күрсәту нәтиҗәсе мөрәжәгать итүчегә, мөрәжәгать итүченен вәкиленә Бердәм порталда, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталында шәхси кабинетка Узәк бүлекчәсе житәкчесенең көчәйтелгән квалификацияле электрон имzasы белән таныкландырыла.

Электрон документлар түбәндәге форматларда тапшырыла:

а) xml - формалаштырылган документлар өчен;

б) doc, docx, odt - формулалары булмаган, текстлы эчтәлектәге документлар өчен (әлеге пунктның «в» пунктчасында күрсәтелгән документлардан тыш);

в) xls,xlsx,ods - исәпләмәләре булган документлар өчен;

г) pdf, jpg, jpeg - формулаларны һәм (яки) график сурәтләрне дә үз эченә алган (әлеге пунктның «в» пунктчасында күрсәтелгән документлардан тыш), шулай ук график сурәтләре булган документларны да кертеп, текстлы эчтәлектәге документлар өчен.

Документның үз оригиналын сканер аша уздыру юлы белән электрон документны формалаштыру рөхсәт ителә (кучермәләрне куллану рөхсәт ителми), ул 300 - 500 dpi (масштаб 1:1) мөмкинлегендә документ оригиналы ориентациясен саклап гамәлгә ашырыла, түбәндәге режимнарны кулланып:

«каралы-аклы» (документта график сурәтләр һәм (яки) төсле текст булмаган очракта);

«соры төсмерләрдә» (документта төсле график сурәтләрдән аерыла торган график сурәтләр булган очракта);

«төсле» яки «төсне тулы дәрәҗәсендә тапшыру режимы» (документта төсле график сурәтләр яисә төсле текст булган очракта);

Чын нөсхәдәге барлык аутентик билгеләрне, атап әйткәндә: затның график имzasын, мөһерне, бланк чатындағы штампны саклап;

файллар саны һәркайсында текстлы һәм (яки) графикалы мәгълүматлар булган документлар санына туры килергә тиеш.

Электрон документлар түбәндәгеләрне тәэммин итәргә тиеш:

документны һәм документтагы битләр санын идентификацияләү мөмкинлеген;

өлешләргә, бүлекләргә, кисәкләргә (кискәчләргә) бүленгән документлар өчен эчтәлек буенча һәм (яки) текстта булган рәсемнәргә һәм таблицаларга күчү мөмкинлеген.

xls, xlsx яки ods форматларында тапшырылырга тиешле документлар аерым электрон документ рәвешендә формалаштырыла.

2.14.7. Мөрәжәгать итүчеләрне Узәк бүлекчәсенә кабул итүгә язу (алга таба – кабул итүгә язу) Бердәм портал, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту порталы, Узәк бүлекчәсенең телефон номеры аша телефон элемтәсе аша гамәлгә ашырыла.

Мөрәжәгать итүчегә Узәк бүлекчәсенә билгеләнгән кабул итү графигы

чикләрендә буш булган теләсә нинди кабул итү датасына һәм вакытына язылу мөмкинлеге бирелә.

Бердәм портал, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталы аша алдан язылуны гамәлгә ашыру өчен, мөрәжәгать итүчегә система аша соралган мәгълumatларны күрсәтергә кирәк, шул исәптән:

фамилиясен, исемен һәм атасының исемен (булган очракта);

телефон номерын;

электрон почта адресын (ихтиярына карап);

кабул итүнең теләнгән датасын һәм вакытын.

Мөрәжәгать итүче тарафыннан алдан язылу барышында күрсәтелгән белешмәләр мөрәжәгать итүчене шәхсән кабул иткәндә тапшырылган документлардагы белешмәләргә туры килмәсә, алдан язылу гамәлдән чыгарыла.

Кабул итүгә алдан язылган очракта, мөрәжәгать итүчегә талон-раслама чыгартып алу мөмкинлеге бирелә. Эгәр мөрәжәгать итүче электрон почта адресын күрсәтсә, күрсәтелгән адреска шулай ук кабул итү датасын, вакытын һәм урынын күрсәтеп, алдан язылуны раслау турында мәгълumat жибәрелә.

Алдан язылган вакытта, мөрәжәгать итүчегә үзе тарафыннан гаризада күрсәтелгән ысул белән, әгәр дә ул кабул итү өчен билгеләнгән вакыттан соң 15 минут узгач килмәсә, алдан язылуның гамәлдән чыгарылачагы турында хәбәр ителә.

Мөрәжәгать итүче теләсә кайсы вакытта Бердәм портал, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү порталы аша яки Үзәк бүлекчәсе телефоны буенча алдан язылудан баш тартырга хокуклы.

Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә идентификацияләүне һәм аутентификацияләүне узудан, кабул итү максатын күрсәтүдән, шулай ук кабул итү өчен алдан броньлап кую өчен кирәkle вакыт аралыгы озынлыгын исәпләү өчен кирәkle белешмәләр тапшырудан тыш, мөрәжәгать итүчедән бүтән гамәлләр кылуны таләп итү тыела.»;

З нче бүлектә:

Исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм чорлары»;

3.3.1 пунктта:

беренче абзацта «2.5» саннарын «2.6.1» саннарына алмаштырырга;

унынчы абзацта «2.5» саннарын «2.6.1» саннарына алмаштырырга;

унбишенче абзацта «2.5» саннарын «2.6.1» саннарына алмаштырырга;

3.4.2 пунктта:

ундүртөнчө абзацта «салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча» сүzlәрен «салымнар һәм жыемнар буенча» сүzlәренә алмаштырырга;

унсигезенчө абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Элеге пунктта билгеләнә торган процедура гаризаны кабул иткән һәм теркәгән көнне гамәлгә ашырыла. Документларны (белешмәләрне) тапшыру турында ведомствоара гаризага җавап әзерләү һәм жибәрү законнарда билгеләнгән срокта гамәлгә ашырыла.»;

түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Процедураның нәтижәсе: белешмәләр бирү турында рәсми мөрәжәгать.»;

4 бүлек атамасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Административ регламентның үтәлешен контролъдә тоту формалары»; 5 бүлек атамасын түбәндәге редакциядә бәяп итәргә:

«5. Дәүләт хезмәте күрсәтә торган орган, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәк, 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясының 1¹ өлешендә күрсәтелгән оешмалар, шулай ук аларның вазыйфаи затлары, дәүләт яки муниципаль хезмәткәрләре, хезмәткәрләр каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү тәртибе.»;

5.2 пунктының икенче абзацында «дәүләт хезмәте» сүzlәреннән соң «210-ФЗ номерлы федераль законның 15¹ статьясында күрсәтелгән гариза» сүzlәрен өстәргә;».